

PROPOSTA D'ACTIVITAT

Títol de l'activitat

Suport per al desenvolupament dels continguts d'un Laboratori Virtual per a la línia de recerca "ceràmiques tardoromanes de la Mediterrània".

Projecte o programa on s'incardina

Laboratori de documentació virtual sobre les ceràmiques tardoromanes de la Mediterrània.
Programa transversal *Tecnologies de la informació i la comunicació aplicades a l'arqueologia clàssica*.

Breu exposició de l'activitat

L'activitat proposada consistirà en donar suport tècnic en el projecte que s'està duent a terme per el desenvolupament d'un laboratori virtual per als estudis sobre ceràmiques a l'Antiguitat Tardana, en el marc del conveni de col·laboració entre l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i l'Equip de Recerca Arqueometria de la Universitat de Barcelona. L'activitat estarà centrada en tres àmbits: la gestió i desenvolupament dels continguts relacionats amb el projecte a l'espai web públic mitjançant un sistema de gestió de continguts (Joomla!); la traducció dels continguts d'interfície i d'ajuda del laboratori en diferents idiomes; el buidatge de les dades relatives a les eines que s'estan implementant al Laboratori (com, a hores d'ara, les publicacions a la Biblioteca del Laboratori).

Aspectes formatius de l'activitat

El conjunt de les tasques proposades s'incardinen dins de les activitats formatives virtuals pròpies de la Societat de la Informació i les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, que utilitzen els mitjans informàtics (principalment internet) per a la gestió i la transmissió de les informacions. El conjunt de les activitats proposades té dos objectius: d'una banda, que el becari aprengui a fer ús d'un sistema de gestió de continguts per a organitzar i publicar continguts a la web d'un projecte de recerca específic; que aprengui la nova metodologia de gestionar la recerca mitjançant els instruments i els recursos tecnològics del laboratori virtual que permeten desenvolupar el treball corporatiu en xarxa.

Desenvolupament de l'activitat

- Formació avançada sobre l'ús del sistema de gestió de continguts Joomla! com a Superadministrador, i col·laboració en la creació i manteniment dels continguts de la pàgina web del projecte de recerca.
- Formació avançada sobre l'ús del laboratori virtual a nivell d'usuari per al buidatge i la catalogació de les publicacions científiques de la futura Biblioteca sobre ceràmiques tardoromanes.
- Col·laboració en la traducció dels continguts fixos del laboratori en diferents idiomes.
- L'activitat es desenvoluparà al llarg de l'any 2011 a la seu de l'ICAC.
- *Tutor de l'activitat:* Piero Berni. Col·laboradors: M. A. Cau (UB) i Josep M. Macias (ICAC).
- Per a més informació, els sol·licitants es poden adreçar a Piero Berni per correu electrònic (pberni@icac.net).

PROPOSTA D'ACTIVITAT

Títol de l'activitat

Col·laboració a l'excavació arqueològica, estudi i difusió-museïtzació de la ciutat romana de Iesso (Guissona).

Programa on s'incardina

Arqueologia de la ciutat romana de Iesso (Guissona).

Breu exposició de l'activitat

Al Parc Arqueològic de Guissona s'està portant a terme l'excavació arqueològica de diversos elements arqueològics de la ciutat romana de Iesso. A més, durant el curs actual (2010-2011) es portarà a terme la instal·lació del Museu-Centre d'interpretació del jaciment, i l'adequació del Parc Arqueològic per a la visita pública.

L'activitat consistirà en la incorporació del becari en les tasques d'excavació, laboratori i eventualment també aquest curs a les tasques d'instal·lació del Museu i d'adequació del Parc Arqueològic. Les 480 hores de dedicació prevista es podran realitzar en part també durant els mesos d'estiu (de juny a setembre).

Aspectes formatius de l'activitat

L'activitat pot permetre al becari familiaritzar-se amb el següent:

- El treball de camp, la seva organització i la seva metodologia
- El dibuix arqueològic
- La classificació i inventari de materials
- La interpretació de les dades i eventualment l'elaboració de la Memòria d'excavació.
- Les tasques pròpies de la difusió i la museïtzació del Patrimoni Arqueològic

Desenvolupament de l'activitat

L'activitat es durà a terme al mateix jaciment, als laboratoris o bé de l'ICAC o bé de la UAB, i eventualment a les instal·lacions del Museu de Guissona.

Tant el calendari de l'activitat com el lloc és flexible, sempre dins les necessitats i el calendari de desenvolupament del programa, i caldrà pactar-lo entre el tutor i el becari de col·laboració.

Tutor responsable

Dr. Josep Guitart i Duran. Els becaris interessats en aquesta activitat cal que concertin una entrevista trucant al telèfon 660 40 20 51.

PROPOSTA D'ACTIVITAT

Títol de l'activitat

Col·laboració a l'excavació arqueològica, estudi i difusió-museïtzació del jaciment romano-republicà de Can Tacó (Montmeló-Montornès del Vallès)

Programa on s'incardina

El jaciment romà de Can Tacó i el seu entron (Montmeló-Montornès del Vallès, Vallès Oriental)

Breu exposició de l'activitat

Al jaciment de Can Tacó s'està portant a terme l'excavació arqueològica extensiva del jaciment en el marc del projecte FEDER que té com a objectiu l'excavació i estudi general del jaciment, així com la seva posada en valor i museïtzació. Paral·lelament s'està procedint a l'elaboració del projecte de remodelació del Museu de Montmeló, que incorporà els resultats dels treballs arqueològics al jaciment, que es preveu que sigui en el futur un dels elements centrals del museu.

L'activitat consistirà en la incorporació del becari a les tasques d'excavació, de laboratori, i d'estudi encaminat a l'elaboració de les corresponents memòries d'excavació, i també eventualment a les tasques de col·laboració en la museïtzació del jaciment i en la remodelació del museu de Montmeló. Les 480 hores de dedicació prevista es podran realitzar en part també durant els mesos d'estiu juny-setembre.

Aspectes formatius de l'activitat

L'activitat pot permetre al becari familiaritzar-se amb el següent:

- El treball de camp, la seva organització i la seva metodologia
- El dibuix arqueològic
- La classificació i inventari de materials
- La interpretació de les dades i l'elaboració d'una Memòria d'excavació.
- Les tasques pròpies de la difusió i la museïtzació del Patrimoni Arqueològic

Desenvolupament de l'activitat

L'activitat es durà a terme al mateix jaciment, als laboratoris o bé de l'empresa executora de l'excavació, o bé de la UAB, així com al Museu de Montmeló.

El calendari de l'activitat és flexible, sempre dins les necessitats i el calendari de desenvolupament del programa, i caldrà pactar-lo entre el tutor i el becari de col·laboració.

Tutor responsable

Dr. Josep Guitart i Duran. Els becaris interessats en aquesta activitat cal que concertin una entrevista trucant al telèfon 660 40 20 51.

Títol de l'activitat

Introducció a les bases de dades en arqueologia: un model aplicat a l'estudi de les àmfores.

Projecte on s'incardina

Amphorae ex Hispania (línia de recerca: *Instrumentum domesticum*).

Breu exposició de l'activitat

Dins de les línies de recerca de l'ICAC, neix un nou projecte dedicat a l'estudi de les àmfores romanes a *Hispania*, fruit de les sinèrgies creades entre tres investigadors de l'ICAC (Ramon Jàrraga, Cèsar Carreras i Piero Berni) amb la col·laboració d'altres investigadors de diferents universitats i centres de recerca d'Espanya i Portugal.

La primera fase d'aquest projecte consisteix en la creació d'un laboratori virtual, que ja té una pàgina web (<http://amphorae.icac.net>) i en el qual s'ha de procedir a entrar dades (tant bibliogràfiques com a partir d'informació de primera mà) per tal de formar un corpus de materials a partir del qual es podrà avançar en estudis posteriors.

Per tant, el treball consistiria en la introducció de dades i en l'aprenentatge tant del coneixement de les àmfores romanes com de les bases de dades.

Aspectes formatius de l'activitat

Té doble vessant:

- Permetrà un coneixement adequat del món de les bases de dades, cada vegada més necessaris per a la gestió de materials arqueològics i altres temes relacionats, a partir dels models més recents.
- A partir d'aquí es podrà tenir un bon coneixement sobre el món de les àmfores romanes hispàniques, tant pel que fa a aspectes tipològics (perfils, pastes) com a les qüestions de dinàmiques comercials i centres de producció.

Desenvolupament de l'activitat

Lloc on es durà a terme: ICAC.

Calendari de l'activitat

Es començarà quan hi hagi una decisió en ferm i durarà fins al setembre del 2011, com està previst en la convocatòria.

Tutors responsables

Ramon Jàrraga, Cèsar Carreras, Piero Berni

Calendari de l'investigador per atendre als candidats interessats en les seves propostes:

Ramon Jàrraga: a partir del 30 de setembre (de dilluns a divendres) rjarrega@icac.net

Cèsar Carreras: a partir del 30 de setembre (dimarts) ccarreras@icac.net

Piero Berni: a partir del 30 de setembre (dilluns a dijous) pberni@icac.net

Títol de l'activitat

Estudi d'un grup de materials ceràmics del jaciment de la Gran Via - Can Ferrerons de Premià de Mar, el Maresme.

Projecte on s'incardina

"Vil·la romana de la Gran Via – Can Ferrerons"

Breu exposició de l'activitat

Durant el curs 2010-2011 es tirarà endavant aquest projecte. Les excavacions del jaciment estan acabades i s'ha iniciat el procés d'estudi dels materials i del jaciment, per tal d'analitzar-ne la història, tipologia arquitectònica i significació socioeconòmica. L'objectiu és d'escriure una monografia sobre aquest singular jaciment i el seu entorn.

La tasca del becari serà de triar un grup de materials, o bé una espècie ceràmica i estudiar els exemplars que n'hagin aparegut en les excavacions del jaciment. Es tractarà de fer-ne la classificació, dibuixos, descripció i elaborar les conclusions del seu estudi.

Aspectes formatius de l'activitat

Desenvolupament d'un projecte d'investigació dins la línia de l'estudi de les vil·les. Coneixement sobre la temàtica específica del tipus de ceràmiques o material que es triï d'estudiar (ceràmiques comunes, ceràmiques de parets fines, TS africana, àmfores, ceràmiques de cuina, monedes, etc.)

D'altra banda, l'estudi de la panoràmica del coneixement dels jaciments de la zona introduirà a la problemàtica del poblament i del paisatge de les ciutats de *Baetulo* i *Iluro*.

Desenvolupament de l'activitat

La realització del treball es durà a terme entre Premià de Mar i l'ICAC.

El calendari s'establirà d'acord amb el becari, per tal de realitzar una dedicació de 480 hores, fins al 30 de setembre de 2011.

Tutora responsable

Marta Prevosti: mprevosti@icac.net

PROPOSTA D'ACTIVITAT

Títol de l'activitat

Prospeccions geofísiques a l'Ager Tarraconensis

Projecte o programa on s'incardina

Programa: Tecnologies de la informació i comunicació aplicades a l'arqueologia

Projecte: Avaluació de la geofísica – Ager Tarraconensis

Breu exposició de l'activitat

De les primeres prospeccions a peu de l'Ager Tarraconensis, l'equip d'investigadors de l'ICAC dirigits per la Marta Prevosti i el Josep Guitart han identificat una sèrie de possibles jaciments arqueològics rurals per la presència de restes constructives i ceràmiques. L'objectiu de la prospecció geofísica serà determinar a partir de la resistivitat elèctrica si s'han conservat en el subsòl (1-2 metres de fondària) restes arquitectòniques en un bon estat de conservació.

Es farà un prospecció geofísica elèctrica de resistivitat amb l'aparell RM-15-D a un seguit de possibles jaciments, i s'analitzaran posteriorment les imatges resultants amb la utilització de programes informàtics, filtres i posteriors aplicacions amb SIG (sistemes d'informació geogràfica).

Aspectes formatius de l'activitat

Aprenentatge de com fer servir el resistímetre RM-15-D i el programa Geopolot per interpretar els resultats. Coneixements dels fonaments de la geofísica i com realitzar un projecte de prospecció

Desenvolupament de l'activitat

Es realitzaria en diversos jaciments seleccionats de l'Ager Tarraconensis, a on es farien intervencions d'1-2 dies (per ex., jaciment de Timba de Castellot). El tractament de les dades es podria fer a qualsevol ordinador de l'ICAC o algun portàtil configurat amb aquesta finalitat.

El treball el dirigiria el Cèsar Carreras, amb col·laboració d'altres membres de l'ICAC. Podem mantenir comunicació periòdica per correu electrònic: ccarreras@uoc.edu

Títol de l'activitat

Estudis d'àmfores d'Hispania

Projecte o programa on s'incardina

Instrumentum domesticum

Breu exposició de l'activitat

Es tracta d'una activitat per classificar conjunts d'àmfores segurament procedents de l'entorn de Tarragona a partir de la pasta ceràmica i de les formes i com es quantifica. L'objectiu és formar una persona en el coneixement d'aquest material tan especialitzat per tal de poder dur a terme projectes més ambiciosos en d'altres jaciments de la península Ibèrica i fins i tot de fora (per ex., Neuss, Alemanya).

A més del treball de classificació de les àmfores, se l'introduiria en l'estudi de l'epigrafia amfòrica, un dels aspectes que abracen altres projectes de l'Institut.

Un tercer aspecte del projecte és ajudar a fer un buidatge bibliogràfic de memòries de jaciments arqueològics hispans amb conjunts d'àmfores quantificades i que indiquin l'extensió de l'àrea excavada, que serviran per la creació d'una base de dades de conjunts d'àmfores hispanes que s'està realitzat. Aquesta base de dades és una de les ramificacions del projecte de Laboratoris Virtuals que està realitzant Piero Berni amb Josep Maria Macias (<http://amphorae.icac.net>)

Aspectes formatius de l'activitat

Coneixement de les àmfores, de les pastes de les àmfores (arqueometria), epigrafia amfòrica, treballar amb laboratoris virtuals a internet.

Desenvolupament de l'activitat

L'activitat es desenvoluparà bàsicament a l'ICAC, però per fer el buidatge potser caldrà anar a les principals biblioteques arqueològiques de Catalunya i al Servei Arqueològic. El treball el dirigiria Cèsar Carreras, amb col·laboració d'altres membres de l'ICAC. Podem mantenir comunicació periòdica per correu electrònic: ccarreras@uoc.edu

Títol de l'activitat

Excavació i estudi de materials dels assentaments ibèrics de Sebes (Flix, Ribera d'Ebre) i Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre)

Projecte o programa

Jaciment protohistòric de Sebes (Flix, Ribera d'Ebre) i poblat ibèric de Castellot de la Roca Roja (Benifallet, Baix Ebre). Programa *Formació i desenvolupament de les societats complexes a la protohistòria catalana*, sota la direcció de la Dra. Carme Belarte.

Breu exposició de l'activitat

L'activitat proposada consistiria en la participació en la recerca que s'està duent a terme en el conjunt de jaciments protohistòrics de Sebes així com en el poblat ibèric del Castellot de la Roca Roja. Una part important de l'activitat estarà centrada en l'estudi dels materials procedents d'ambdós jaciments i amb la informatització del registre de l'excavació. D'altra banda, el becari participaria en les properes campanyes d'excavació del 2011 (en un dels jaciments o en tots dos).

Aspectes formatius

L'activitat preveu la participació en totes les facetes de la recerca en un jaciment arqueològic, no només en el treball de camp sinó també en el registre i estudi de materials i estructures, incloent-hi els treballs de laboratori. El conjunt d'activitats proposades té com a objectiu que el becari es familiaritzi amb les eines de treball que envolten el tractament de la documentació arqueològica amb vistes a la posterior explotació de les dades i preparació de la publicació de resultats.

Desenvolupament de l'activitat

- Col·laboració en l'estudi de materials procedents dels assentaments ibèrics de Sebes i Castellot de la Roca Roja
- Col·laboració en la informatització del registre d'excavació d'ambdós jaciments
- Participació en els treballs d'excavació als jaciments de Sebes (assentaments de la primera edat del ferro i ibèric) i Castellot de la Roca Roja (assentament ibèric).

L'activitat es desenvoluparà sobretot entre els mesos de novembre de 2010 i juny de 2011 i fonamentalment dins les instal·lacions de l'ICAC; a excepció dels treballs de camp als jaciments, que es desenvoluparan durant els mesos de febrer i/o setembre de 2011 (a confirmar)

Per a més informació (i, si s'escau, concretar dia i hora per una entrevista), els sol·licitants es poden adreçar a Carme Belarte: cbelarte@icac.net

Títol de l'activitat

Epigrafia i materials petris de Catalunya

Projecte o programa on s'incardina

Programa transversal: Mètodes i tècniques de les ciències experimentals aplicades a l'arqueologia clàssica / Subprograma d'Arqueometria.

Programa transversal: Arqueologia clàssica i ciències de l'antiguitat. Fonts textuais, epigrafia i numismàtica.

Breu exposició de l'activitat

Partint del gran potencial de l'epigrafia com a indicador cronològic i ideològic, es proposa realitzar un treball de recopilació de les inscripcions romanes de Catalunya prenent com a element fonamental d'aquesta recopilació la matèria prima en què es van elaborar. Aquesta recopilació es planteja bàsicament com l'elaboració d'una base de dades exhaustiva on es reculli tota la informació sobre els marbres i altres roques, ornamentals o no, utilitzades en epigrafia, amb especial interès la distinció dels materials procedents les pedreres locals (soldó i Mèdol, pedra de Santa Tecla i Ilisós, pedra d'Alcover, gres de Montjuïc, gres dels Clots de Sant Julià, pedra de Girona, pedra d'Isona), però sense deixar de banda els materials importats (*marmora*) d'arreu del Mediterrani. L'objectiu final d'aquesta base de dades serà doble: per una banda, haurà de permetre realitzar un catàleg epigràfic per materials (marbres, calcàries, arenisques, gres, etc.), per origen (locals o importats) i per tipologies (pedestals, plaques, elements arquitectònics) que serveixi per a ampliar els paral·lels recollits a la base del LEMLA; i per l'altra, proporcionarà un mitjà per comparar el marc i l'evolució cronològica de l'ús d'aquests materials a casa nostra.

Aspectes formatius de l'activitat

El treball permetrà al candidat familiaritzar-se amb un objecte arqueològic fonamental per a la recerca històrica com són les inscripcions llatines de l'antic *conventus Tarraconensis*, tot i que des d'una vessant més propera a la cultura material que a la filològica, ja treballada aquesta última en el currículum del màster. El tractament directe dels materials petris serà una excel·lent introducció a la recerca en el camp de l'arqueometria, complement idoni per qui hagi pogut treballar primerament amb materials ceràmics. Finalment, la creació d'una base de dades informàtica que permeti la posterior gestió de tota la informació segons els diversos entorns (fulls de càlcul, GIS) apropiará el candidat a les noves tecnologies aplicades a la recerca arqueològica.

Desenvolupament de l'activitat

Lloc on es durà a terme: a l'ICAC i, si escau, als museus de la ciutat i del territori.

Calendari de l'activitat: d'octubre del 2010 a juny del 2011.

Tutors responsable: Diana Gorostidi i Anna Gutiérrez

Calendari de l'investigador per atendre als candidats: cada dia menys dijous 30 de setembre i divendres 1 d'octubre, de 8.30 a 14.00 h, concertant visita prèviament.